

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.08.2020 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ **Правителството ще гласува подпомагане за земеделските производители**

Правителството ще гласува финансова помощ за земеделските производители. Министрите ще заседават отново по видеоконферентна връзка заради извънредната епидемична обстановка.

Очаква се министрите да гласуват допълнителни финансови помощи за земеделския животновъдният сектор. В последните дни премиерът проведе срещи с браншови организации и анонсира допълнителното подпомагане заради сушата, лошата реколта и кризата с коронавируса.

56 и половина милиона лева ще са за ликвидност на животновъдите, които са отсрочили кредити и са в невъзможност да ги погасят в условията на пандемията. 26 милиона лева ще е помощта де минимис, също за животновъдите, пострадали от сушата, аргументира се Бойко Борисов в понеделник:

„Сушата е по цяла Европа. Виждате, там реколтата никога не е била толкова малка. Учудвам се на тези, които толкова настоятелно, вместо да търсят национално съгласие как да преодолеем зимата, приказват.“

Вчера стана ясно че близо 19 милиона лева от под формата на помощи ще получат и производители на плодове и зеленчуци, маслодайна роза и винени лозя. От нея ще могат да се възползват около 25 хиляди производители.

„33% е спадът на вътрешния брутен продукт на Съединените щати, най-мощната икономика в света. Следващите месеци, шест, седем, освен, ще бъдат критични за света, не за България само. 19 милиона ще ви подпомогна“, каза Бойко Борисов. Средствата също ще бъдат отпуснати днес.

Министрите ще одобряват и допълнителни разходи по бюджета на Министерството на икономиката за тази година.

✓ **Близо 19 млн. лв. помощи за производителите на плодове и зеленчуци**

Правителството ще подпомогне с близо 19 милиона лева производителите на плодове, зеленчуци, маслодайна роза и с винени лозя, съобщи днес премиерът Бойко Борисов на време на среща с представителите на браншовите организации от сектор „Плодове и зеленчуци“, в която участва също министърът на земеделието, храните и горите Десислава Танева.

Помощта от Министерския съвет се отпуска като de minimis за покриване на загуби заради сушата и на допълнителни разходи във връзка с пандемията от Covid-19. Потенциалните бенефициенти са близо 25 000.

„Виждате пандемията в цяла Европа какво прави. Следващите месеци ще бъдат критични за света, не само за България. Важно е сега по най-бързия начин да подпомагаме секторите, които могат да загинат“, изтъкна Борисов. Той добави, че ще се търсят допълнителни възможности за кредитиране на стопаните от сектора, пострадали от пандемията от Covid-19, при изключително благоприятни условия през Българската банка за развитие.

Министър Танева информира премиера Борисов и представителите на бранша, че в средата на месец август ще бъде отворен и приемът по извънредната мярка Covid-19 от Програмата за развитие на селските райони. По нея ще могат да кандидатстват всички земеделски стопани. Стойността на подпомагането ще е в размер на 106 милиона лева.

✓ **Национална конференция на ГЕРБ**

Партия ГЕРБ ще проведе Национална конференция в "София Тех Парк" от 12 часа.

Ще участват депутати, министри, общински съветници, областни и общински ръководители и кметове на населени места. Пристигането за мероприятията ще започне от 9 часа съгласно приложен график и указание да се пътува само с автомобили.

Пред участниците ще говори председателят на ГЕРБ и министър-председател на България Бойко Борисов.

Очакват се над 3 хил. души.

Премиерът и лидер на ГЕРБ Бойко Борисов вероятно ще коментира актуалната обществено-политическа обстановка и ситуацията в управляващата партия.

За същия час "Протестна мрежа" организира "Масова контра-конференция за оставка" пред "София техпарк" на "Цариградско шосе".

✓ **ББР: Близо 43% от парите за безлихвени Covid-кредити вече са отпуснати**

Близо 43 процента от договорените средства по програмата за безлихвени кредити вече са отпуснати на физически лица, съобщиха от Българската банка за развитие.

Това прави близо 59 млн. лева. Средната отпускана сума е 4200 лева при максимум от 4500 лева.

Заемите се отпускат на хора, чиито доходи са намалели заради коронакризата, ако работят на трудов договор или са самоосигуряващи се.

✓ **Втора поредна седмица новорегистрираните безработни са повече от постъпилите на работа**

За втора поредна седмица новорегистрираните безработни в цялата страна са повече от постъпилите на работа чрез бюрата по труда - съответно 5100 и малко над 4000 души. Това сочат най-новите данни на Националния статистически институт и Агенцията по заетостта от специалното наблюдение на пазара на труда заради Covid-19.

Наблюдението се извършва всяка седмица от 3 февруари насам. Данните сочат, че за периода от старта на наблюдението до 2 август включително новорегистрираните безработни са общо малко над 234 000 души, а постъпилите на работа от регистрираните в бюрата по труда – 137 000 души.

От средата на май до 20 юли регистрираните в бюрата по труда бяха по-малко от устроените на работа. Втора поредна седмица обаче тенденцията е обратната.

Синдикални експерти прогнозируют, че наесен предстои нов бум в безработицата и една от основните причини ще бъде краят на сезонната заетост в туризма и селското стопанство.

До момента пик в безработицата бе отчетен между 6 и 12 април. Тогава новорегистрираните безработни бяха над 31 000, а постъпилите на работа едва 2985 души.

✓ **„Газпром“ съди Полша заради решението ѝ да глоби компанията за „Северен поток 2“**

„Газпром“ ще оспорва в съда решението на Полша да глоби компанията заради строителството на газопровода „Северен поток 2“, обявиха от газовия монополист.

Отговорът на „Газпром“ дойде, след като вчера Управлението за защита на конкуренцията и правата на потребителите в Полша съобщи, че глобява руската компания с 57 милиона евро. Формалното основание е отказът на руския газов гигант да предостави на антимонополния регулатор информация за сключените договори с европейските участници в строителството на газопровода. Това са британско-холандската компания „Роял Дъч Шел“, френската „Анжи“, австрийската „ОМВ“ и германските „Вентерсхал“ и „Унипер“.

Газопроводът „Северен поток 2“ трябва да доставя по дъното на Балтийско море в Германия 55 милиарда кубични метра руски газ годишно.

Целта е да се намали значението на транзита през Украйна. В края на миналата година Съединените щати включиха в бюджета си за отбрана санкции срещу компаниите, които участват в проекта.

News.bg

✓ **Строят 17 км от пътя Струмјани ГКПП "Клепало" за 1,2 млн. лв.**

12 са офертите за проектирането на около 17 км от път III-1008 Струмјани - ГКПП "Клепало", съобщи от Агенция "Пътна инфраструктура". Прогнозната стойност на поръчката е 1 200 000 лв. без ДДС.

Третокласният път ще се осигури още една пътна връзка с Република Северна Македония като се изгради трасе, с дължина около 17 км, в участъка от отбивката за с. Колибите до бъдещия граничен контролно-пропускателен пункт.

Отворените оферти са на:

- "Проджект планинг енд мениджмънт" ООД;
- "Инжконсултпроект" ООД;
- "Трафик Холдинг" ЕООД;
- Обединение "Ий кей инфра III-1008" ДЗЗД, с участници: "Инфра Про Консулт" ООД и "Ий Кей Джей България Кънсълтинг Енджиниърс" ЕООД
- "Пътпроект - 2000" ООД;
- "Джи М Инженеринг" ЕООД;
- "Трансконсулт 22" ООД;
- "Рутекс" ООД;
- "Виа План" ЕООД;
- "Алве Консулт" ЕООД;
- ДЗЗД "Клепало 2020", в което са: "Пътпроект" ЕООД и "Европейски пътища" АД;
- "Илия Бурда" ЕООД.

Обществената поръчка предвижда и изработването на технически проект за рехабилитация на третокласния път в участъка от с. Струмјани до пътна възел при пресичането с АМ "Струма" /от км 0 до км 0+650/. Целта е с основния ремонт на отсечката да се възстановят и подобрят технико-експлоатационните качества, да се повиши носимоспособността на пътна настилка и да се подобри отводняването.

Бъдещият изпълнител ще трябва да извърши геодезически измервания, да представи ситуационно и нивелетно решение на бъдещото трасето, идейни проекти за новите съоръжения, конструктивно обследване на съществуващите съоръжения с проектно решение за извършване на необходимите ремонтно-възстановителни работи, извършване на инженерно-геоложки проучвания и изготвяне на проект.

✓ България няма да затяга засега мерките за борба с коронавируса

Наблюдава се намаляване на новозаболените в България с 9,8% сравнено с предходните две седмици, каза здравният министър

В момента действащите към днешна дата мерки са напълно достатъчни, няма нужда от тяхното разширяване или въвеждането на нови допълнителни мерки за ограничаване на разпространението на коронавируса в България. Това стана ясно от брифинг на министъра на здравеопазването проф. Костадин Ангелов и представители на експертните съвети по медицинските специалности Епидемиология, Микробиология, Инфекциозни болести и Вирусология във връзка с разпространението на COVID-19 у нас.

Наблюдава се намаляване на новозаболените в България с 9,8% сравнено с предходните две седмици. Ангелов обаче отчете, че има ръст на дела на заболялите във възрастовата група от 15 до 29 години. През месец май са били 10%, през месец юни - 16%, през юли те са 25%.

По думите му към настоящия момент се наблюдава проблем, който е контролиран. Той уточни, че това е свързано с разпространението на заразата в два дома за възрастни хора - единият в град Русе, другият в град Варна. „Най-вероятният път на разпространение на заразата в дома за възрастни в Русе е неспазване на противоепидемичните мерки. Във Варна проверяваме възможността за внасяне на заразата чрез персонала”, уточни здравният министър.

В момента няма и съществен натиск върху болничната система, каза още министърът. Здравните власти имат готовност за разкриване на нови легла за болни с коронавирус, ако се наложи.

Той отчете, че в момента в България общият брой на заразените е 12 159, като 823 от тях са в лечебни заведения, а 43 са в интензивните структури. „От общия брой заразени медиците са 712 човека, или 5,85% от всички заразени българи. От тях 248 са лекарите, 240 са медицинските сестри, 113 са санитарите, 2-ма са здравни инспектори и 12 фелдшери”, поясни Костадин Ангелов. От предоставената информация стана ясно, че излекуваните до момента са 6684, а починалите са 404 души.

„Ако на ден имаме под 150 случая с коронавирус, на територията на страната ще са разкрити 2499 легла за лечение, от които 2102 за пациенти, които имат нужда от консервативно лечение и 397 са дихателна реанимация. Ако на ден имаме от 150 до 300 случая на коронавирус, ще имаме 2832 легла, от тях 2435 за консервативно лечение и още 397 легла за дихателна реанимация”, обясни здравният министър. По думите му при увеличаване на случаите, като при достигне над 350 заразени на ден системата има готовност за разкриване на 8415 легла общо, от които 7307 ще са за консервативно лечение, а 1108 за дихателна реанимация.

Относно наличните консумативи и предпазни средствата за медици, министърът отчете, че в момента страната разполага с хирургически маски за три месеца напред, специализирани маски - за 7 месеца, еднократни гащеризони - за 3 месеца и половина, специализирани гащеризони - за 9 месеца, ръкавици - за месец и половина, калцуни също за месец и половина, шлемове и предпазни очила - за 6 месеца и половина, спирт за почти 4 месеца и дезинфектанти за 3 месеца. Той увери, че здравното министерство полага всички усилия за увеличаване на наличностите на ръкавици и калцуни. Според него няма лечебно заведение, което да изпитва недостиг на предпазни средства.

Хората да протестира с разум, нека носят маски. Трябва да се мисли за сегашните мерки и да не се нарушават, защото те са единствено ефективните, призова министърът. „Много от учените в целия свят сгрешиха. Това заболяване все още крие много неизвестности. Наблюдаваме различни тенденции. Очаквахме лятото то да изчезне, само че то не изчезва. Ние не знаем какви още неизвестни крие този вирус. В момента наблюдаваме неговото по-лесно предаване”, каза още Ангелов. Здравният министър увери още, че се работи в посока учебната година да започне присъствено, но се обмислят различни варианти. Той коментира и възможността за пускане на публика на футболните срещи.

„Трябва да изработим указания, ще направим среща със заинтересованите страни и агитките, ако получим уверение от тях, че ще спазват противоепидемичните мерки, ще пуснем публика на стадионите”, обеща Ангелов и добави, че записите от мачовете ще се наблюдават с повишено внимание и ще се налагат санкции, ако мерките не се спазват.

На брифинга стана ясно, че здравният министър, националният здравен инспектор доц. д-р Ангел Кунчев и премиерът днес са провели среща. Министър-председателят е получил уверение, че болниците и медицинските екипи остават в пълна готовност за лечение и диагностика на пациентите с COVID-19 и разполагат с цялата необходима апаратура, има и достатъчно легла в интензивните отделения.

Премиерът е обявил след срещата, че „нито ще затваряме бизнес, нито ще затваряме хора, а болниците могат да издържат“. В хода на срещата е отбелязано, че вирусът вече се разпространява по-лесно, дифузно, все още в света не са открити лечение и ваксина. Затова според премиера е изключително важно спазването на дисциплина, дистанция и дезинфекция. Премиерът е разпоредил стриктно да се следи за изплащането на допълнителните финансови средства на лекарите, сестрите, санитарите, лаборантите и на всички служители на първа линия в борбата с COVID-19.

✓ SeeNews: Зависимостта на България от износа е най-големият риск за възстановяването

Ниският дълг е основното предимство на страните от Югоизточна Европа в условията на пандемия, според доклад
Зависимостта на България от износа създава най-голям риск пред възстановяването от кризата, причинена от коронавируса. Това е един от изводите в доклад на SeeNews за отражението на коронакризата върху държавите от Югоизточна Европа и перспективите за тяхното възстановяване.

Докладът покрива Албания, Босна и Херцеговина, България, Хърватия, Косово, Молдова, Черна гора, Северна Македония, Румъния, Сърбия и Словения. Анализът е направен на базата на 11 основни индикатора: мерки за ограничаване на разпространението на вируса, икономически мерки, прогнози за възстановяване на БВП, излагане на дългов риск,

индустриално производство, кредитни рейтинги, секторен риск, перспективи за увеличаване на брутната добавена стойност, пазар на труда, данъчен риск и експортен риск.

България има второто най-високо съотношение на износ към БВП през 2019 г. (след Словения). Имайки предвид непредсказуемостта в развитието на пандемията, несигурността в каналите за дистрибуция и възможността за внезапно спиране на търговския обмен са изключителен риск за икономиката на страната, посочва се в анализа.

Размерът на фискалните и парични мерки за намаляване на негативния ефект от кризата възлизат на 10.7% от БВП, което нарежда България на трето място в региона след Словения и Сърбия. Важно е да се отбележи, че част от тези мерки са насочени към укрепване на банковата система, а не за директно стимулиране на икономиката.

България влезе в кризата с третата най-ниска безработица в региона и въпреки че пандемията увеличава нивото и, световната банка очаква страната през 2021 г. да отчете най-ниското ниво в региона - 4,5%. По-изразени са обаче структурните рискове на пазара на труда, предупреждава се в доклада. Най-засегнатите от коронавируса сектори са с най-голям дял заети - над 58%, като само в туризма дялът на заетите е малко над 28% от общо заетите лица в страната. Същевременно по-слабозасегнатите ИТ и селско стопанство съставляват общо само 7,3% от заетите в страната.

Ниският дълг – основно предимство на страните в региона

Данните показват, че страните от Югоизточна Европа разполагат с няколко предимства при настъпването на икономическата криза. Първото е, че повечето държави от региона имат ниски нива на публичен дълг по време на обявяването на извънредното положение. Това, от своя страна, дава възможност на правителствата да прилагат всеобхватни икономически мерки в подкрепа на бизнеса и физическите лица без да оказват прекалено голям натиск върху държавните дългове, посочва се в анализа.

От гледна точка на здравеопазването повечето страни в Югоизточна Европа действаха решително и бързо в началото на пандемията, налагайки строги мерки за ограничаване на заразата. Коефициентите на заразяване в региона бяха далеч под глобалните нива по времето, когато страните по целия свят започнаха отново да отварят икономиките си. Предстои да разберем дали първоначално постигнатият успех няма да бъде загубен със скока на новорегистрираните случаи.

Рискови сектори определят икономиките в региона

Регионът обаче е предразположен и към някои рискове. По-голямата част от държавите разчитат в голяма степен на секторите, които се очаква да са най-силно засегнати от икономическата криза, породена от COVID-19. Секторите, които не са толкова засегнати, тях в момента представляват твърде малък дял от брутната добавена стойност (БДС) на икономиките от Югоизточна Европа, за да балансират отрицателните ефекти.

Дисбалансът между губещите и печелившите сектори прави региона на Югоизточна Европа особено податлив на секторните рискове и някои икономически неизбежно са изправени пред шокове при заетостта, както и на фискални рискове, произтичащи от очаквания спад в данъчните плащания.

Анализът показва, че по прогнози към настоящия момент само 7 от 11-те държави ще успеят догодина да възстановят нивата на БВП от 2019 г.

Как се представят отделните страни

Благодарение на силния си селскостопански сектор Албания е с най-добро представяне сред всички разглеждани 11 икономически по отношение на възможностите за смекчаване на въздействието на икономическата криза. Правителството обаче не е направило много за подкрепа на бизнеса и населението, защото пакетът от мерки се равнява на само 2,8% от БВП – едно от най-ниските съотношения в региона.

Първоначално наложените мерки в Босна и Херцеговина за ограничаване на кризата, свързана с пандемията, могат да се оценят като средни за региона. Що се отнася до икономическата активност, босненската икономика е изложена на среден риск от неуспех за възстановяване на БВП до преди пандемичните нива през 2021 г. Интересен факт е, че през месеците на извънредното положение, това е страната с втория най-нисък спад на промишленото производство.

Хърватия е една от най-добре представилите се държави от гледна точка на първоначално наложените мерки за ограничаване разпространението на вируса. Прогнозата обаче е, че БВП страната няма да се възстанови през 2021 г., макар и очакванията за безработицата да са по-благоприятни.

Първоначално наложените мерки от държавните власти в Косово за ограничаване на пандемията могат да се оценят като средни за региона. Анонсираният пакет от икономически мерки, обявен от правителството, се равнява на 2,8% от БВП и по този показател страната изостава от повечето страни в Югоизточна Европа. Въпреки това се очаква, че Касово ще успее да възстанови своя БВП през 2021 г. до нивата от 2019 г.

Молдова е една от двете страни в Югоизточна Европа (заедно с Албания), които са в благоприятно положение по отношение на възможностите за смекчаване на въздействието на икономическата криза благодарение на силния си селскостопански сектор. В същото време, Молдова е и втората най-лошо позиционирана страна в региона по отношение на секторния риск, измерен през дела на частното потребление и бруто образуването на основен капитал в икономиката. Анализът показва, че вероятно Черна гора ще да бъде една от най-тежко засегнатите страни в региона, както по отношение на силата на рецесията, така и като продължителност. Малко вероятно е държавата да успее да възстанови през 2021 г. своя БВП до нивата от преди пандемията. В допълнение, първоначалният пакетът с фискални стимули е нисък в сравнение със средните за региона и липсата на намаление на лихвите също може да попречи на бързото възстановяване на инвестициите и потреблението.

Северна Македония е с най-нисък показател в Югоизточна Европа по отношение на първоначалното ограничаване на пандемията от COVID-19. Честотата на заболяемост е над средната стойност в световен мащаб дори в средата на юни, преди скока в броя на диагностицираните в региона. Страната е в среден риск от загуби произтичащи от секторите, които са най-уязвими от пандемията.

Пазарът на труда в Румъния е един от най-добре позиционираните в целия регион поради изключително ниския процент на безработица преди началото на COVID-19. Вследствие на тази почти пълна заетост обаче, въздействието на пандемията ще бъде трудно компенсирано и нивата на безработицата, въпреки че все още са сред най-ниските в Югоизточна Европа, няма да се върнат към старото си ново до края на 2021 г. Страната попада и в категорията на държавите, за които не се очаква да успеят да възстановят напълно своите нива на БВП през 2021 г.

Сърбия е изложена на голям риск от загуби заради секторите, които се оказаха най-силно засегнати от пандемията, въпреки факта, че прогнозата е за пълно възстановяване на БВП през 2021 г. Това е една от трите държави, чийто риск от падащи постъпления от данъци е висок, тъй като същите тези ощетенни от кризата, сектори генерират повече от половината от всички данъци, платени в страната.

Първоначалният икономически пакет за справяне с кризата на Словения представлява 13,4% от БВП, което я нарежда на първо място по този показател в региона. Правителството се надява, че тези мерки ще успеят да смекчат негативните икономически последици, тъй като първоначалните прогнози поставят страната сред тези, които няма да възстановят своя БВП през 2021 г. до нивата от преди пандемия. Въпреки това, Словения е най-малко изложена на шокове при БВП, идващи от частното потребление и брунтните капиталови разходи. Тези два компонента формират 52% от БВП през 2019 г., което дава на страната достатъчно свобода по време на пандемията.

[В. Монитор](#)

✓ Българската ваксина срещу COVID-19 ще бъде патентована у нас

Когато и да стане ваксината срещу коронавирус, тя ще бъде патентована у нас, независимо че от Фонд "Научни изследвания" отказа финансиране на проекта. Това заяви доц. д-р Пенка Петрова, директор на Института по микробиология към БАН пред БНТ.

Тя информира, че са били нужни 300 000 лева финансиране за завършването на фаза 1 с клиничните изпитания. За българската ваксина ще помогне Института "Пастьор" във Франция. Оттам са заинтересовани, че проектът предвижда изготвянето на протеинова ваксина.

"Това е ваксина срещу голям брой коронавируси, не само срещу COVID-19. Няма да има нужда от реимунизация. Не можем да говорим за цена, тъй като прототипът още не е проверен", подчерта доц. Петрова.

Тя потвърди, че към момента 218 ваксини се разработват, като 10 от тях са в много напреднал етап, а четири вече са във фаза три - проверка при доброволци. Учените обаче не очакват ваксината срещу коронавирус да е готова скоро.

"За безопасност ваксината трябва да бъде проверявана в течение на две години, българската също. БАН започна още през март активни действия срещу пандемията. Проектът за ваксината беше част от цялото направление на БАН, но не получихме финансиране и за този проект, имаме само дарения", категорична бе доц. Петрова.

По думите ѝ главният начин за финансиране на ваксината е от Фонд "Научни изследвания". По-добро би било едно целево финансиране за определени институти, болници. По отношение за очаквана втора вълна на COVID-19, доц. Петрова посочи, че не вижда такива възможности. Броят на заразените намалява спрямо предходните седмици. Тенденцията е към ограничаване на инфекцията, увери тя.

[В Банкеръ](#)

✓ Социалното осигуряване "в окоито на бурята"

Най-после! Трябваше да ни споходи пандемията COVID-19, че "някои хора" да открият топлата връзка между икономиката, пазара на труда и солидарните социалноосигурителни системи. И да проумеят, че шокът на трудовия пазар означава не само безработица, но и намаляване на приходите от осигурителни вноски. Това са част от изводите от вторият за годината информационен бюлетин на Националния осигурителен институт (НОИ), но като няма четящи управници...

Спад в броя на осигурените лица

Очаквано, спадът в заетостта доведе до намаляване на броя на осигурените лица, за които се плащат или са дължими осигурителни вноски за фондовете на ДОО.

Данните за април 2020 г. сочат, че броят на осигурените лица е бил 2.593 млн., при близо 2.796 млн. през март с.г. (спад от 7.2%) и 2.829 млн. лица (спад от 8.3%) през декември 2019 година. Намаление се отчита при всички видове осигурени лица от частния сектор, но най-голям е спадът при работещите на трудови правоотношения и осигурени в най-масовата, трета категория труд - с над 187 000 лица.

Осигурителните вноски - с 23% надолу

Намалението на заетите, т.е. на осигурените лица, доведе до свиване на приходите от вноските във фондовете на ДОО. През май 2020 г. са постъпили 496.2 млн. лв. (предварителен отчет), което означава спад с близо 146 млн. лв. (около 23%) в сравнение с месец април.

"Намалението в приходите от осигурителни вноски е в пряка зависимост от спада в броя на осигурените лица. Но, когато това намаление е по-голямо от намаляването на осигурените лица, значи има както съкращаване на работни места, така и намаление на общия брой отработени часове в икономиката", обясняват от НОИ.

Двоен ръст на обезщетенията за безработица

От малко под 70 000 лица през декември 2019 г., днес хората с изплатени парични обезщетения за безработица са над два пъти повече - 147 500 души.

Важно е да уточним, че увеличението се дължи преди всичко на лицата без стаж или доход от друга държава, т.е. на хора, които не са работили в чужбина. Същевременно обаче след априлския "бум" на заявленията за отпускане на парично

обезщетение за безработица - над 68 000 броя - истерията спихна и "нещата" взеха да се връщат към нормалните нива. Тенденцията, според експертите на НОИ е до края на годината ситуацията да бъде овладяна, а "входящият поток на безработните лица с обезщетения - да започне да намалява".

От института допълват, че в момента болничните листове на карантинирани продължава да расте. За сметка на това обаче болничните листове, издавани заради "стандартни болести", намаляват.

Според статистиката, в която не фигурират трудовите злополуки и професионалните заболявания, за първото шестмесечие на 2020 г. са приети общо 1.273 млн. болнични листа.

"Интересен факт е, че в най-интензивния период от разпространението на коронавируса - април, май и юни - броят на приетите болнични листове е около два пъти по-малък, отколкото през януари, февруари и март", показват изчисленията. При спазването на корона съотношението, разбира се: болничните заради поставяне под карантина растат, останалите - намаляват.

Мерките

Централно място, освен защитата срещу безработица, заемат мерките за запазване на заетостта, въведени по време на извънредното положение.

Припомняме, че със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение бе постановено, че през периода 13 март - 30 юни 2020 г. (но за срок не по-дълъг от три месеца) НОИ превежда 60% от размера на осигурителния доход за януари 2020 г. и дължимите осигурителни вноски за сметка на осигурителя.

Оперативните данни към 30 юни показват, че до този момент е запазена заетостта на близо 158 000 лица, работещи в най-тежко засегнатите сектори и получаващи... не кой знае колко високи възнаграждения.

"Със сигурност без тази мярка, шокът върху пазара на труда щеше да бъде значително по-силен", смятат от НОИ.

Както гласи една древна поговорка "По-добре вземи малко пари сега, отколкото много... никога!"

Как ЕС отговори на пандемията?

Европейската платформа по социално осигуряване (ЕПСО) проведе сравнително изследване в страните от ЕС, което направи обзор на предприетите мерки в социалноосигурителните институции и анализира тяхната гъвкавост, адаптивност и способност да се справят с кризисната обстановка.

Проучването показва, че на национално равнище повечето държави членки активно прилагат мерките за подкрепа на заетостта - както за наетите, така и за самонаетите работници. Тоест - броят на обезщетенията за безработица и разходите на фондове за насърчване на заетостта продължават да растат.

Австрия, Германия и Франция прилагат схеми за подпомагане на фирмите, работещи при намалено работно време.

Франция е увеличила размера на субсидията за фирми, чиито доходи са паднали заради пандемията, като схемата е обхванала над 8 млн. работници. За целта са използвани средства от фонда за обезщетения при безработица и от националния фонд за заетост.

В Италия процедурата за достъп до обезщетения е опростена и е създаден специален фонд за компенсации при временно прекъсване на дейността на предприятието. Прилага се и специална схема за самонаетите лица във вид на месечна помощ от 600 евро за онези, които са прекратили или са ограничили дейността си заради епидемията.

В Чехия самонаетите лица могат да ползват еднократна финансова компенсация.

Финландия е разширила обхвата на правоимащите работници в случай на уволнение и временно е позволила на нови групи самонаети лица да получават обезщетения за безработица.

В Белгия е приведено в действие т. нар. "преходно право", което позволява на самонаетите лица да получават обезщетения за безработица в период на икономически затруднения.

Чехия, Финландия и Франция отпускат обезщетения на хората, които са поставени под карантина с превантивна цел или се грижат за деца, засегнати от вируса.

Във Франция, право на отпуск по болест до 21 дни имат всички лица, които са в профилактична карантина заради повишен риск от заразяване (възрастни или хронично болни).

Като добра практика се откроява политиката за финансово стимулиране на самонаетите здравни работници във Франция, както и взаимодействието между болничните здравни заведения в Германия.

✓ Исторически спад на енергията от въглищни централи в света през първото полугодие

Световният капацитет за производство на електроенергия от въглищни централи е намалял през първата половина на 2020 година за първи път в историята заради пандемията от Ковид-19 и засилването на ограниченията. Това сочат данни от анализ на британския сайт Карбън бриф (Carbon Brief), цитирани от Франс прес.

От 1 януари до 30 юни са влезли в експлоатация нови централи с обща мощност 18,3 гигавата, а са затворени обекти, произвеждащи 21,2 гигавата. Това е нетен спад в световен план от 2,9 гигавата до 2,047 гигавата.

В проучването се припомня за сравнение, че през всичките първи шестмесечия на предходните две десетилетия, от 2000 до 2019 година, световният капацитет на въглищните централи е нараствал средно с 25 гигавата.

Отчетеният спад се обяснява с понижаването на търсенето на електроенергия заради пандемията и по-твърдите законови мерки срещу замърсяването, според доклада.

Развитието на нови термични централи е съсредоточено основно в Китай (+11,4 гигавата през 2020 година), докато затварянето на централи е основно в Европа и Обединеното кралство (-8,3 гигавата).

Има съмнения, че Китай иска да ускори производството на електроенергия от въглища, за да даде тласък на икономиката си след спирането, породено от епидемията от коронавируса в началото на годината.

Миналата година въглицата са били 57,7 процента от китайския енергиен баланс, което е спад с 1,5 пункта на годишна основа, но тъй като общото енергийно потребление е нараснало, то и електроенергията от въглища се е увеличила с 1 процент, според Националната статистическа служба.

Дневник

✓ **Социалното министерство очаква поне 33 хил. нови безработни до края на годината**

Министерството на труда и социалната политика очаква поне 33 хиляди нови безработни до края на годината. Това се разбира от интервю на министър Деница Сачева за "24 часа". Тя изразява надежда годишната безработица да бъде 6.5-7% и коментира планираното повишаване на минималното обезщетение за безработица.

"Вдигането на минималното обезщетение от 9 на 12 лв. ще засегне 26 хил. безработни, както и нови 33 хил., които очакваме да се регистрират до края на годината. Вдигането на обезщетението е временна мярка, то ще е от 1 октомври до 31 март, за да помогне на хората, които не могат да намерят работа", казва Сачева. "Мислим за нови мерки - включително през средствата, които ще пристигнат по линия на Плана за възстановяване на ЕС. Смятам, че ще успеем да овладеем безработицата. Разбира се, всичко зависи от здравните мащаби на кризата, но и от икономиките на другите страни", уточнява тя.

По новия дизайн на мярката 60/40 за две седмици са приети 1060 заявления за изплащане на компенсация на 36 066 служители, съобщава още тя. "Одобрените заявления по стария модел на 60/40 са за общо 177 хил. служители. А по новия се надяваме да запазим заетостта на 300 хил. работници. В териториален план най-много фирми от София са се възползвали от мярката, следват Габрово, Бургас и Видин", отчита Сачева.

Общо 564 фирми са кандидатствали за подкрепата от 290 лв. за запазване на работно място в секторите "Транспорт", "Хотелиерство и ресторантьорство" и "Туризъм". Заявките са за близо 18 млн. лева за над 10 хил. работници, като по програма са предвидени общо 40 млн. лв. По схемата "Заетост за теб", по която работодатели получават средства от държавата за наемане на безработни и изплащане на минимална заплата плюс осигуровките, са кандидатствали 2285 фирми за общо 6691 свободни работни места.

Социалното министерство подготвя нова мярка за помощ за родителите, ако наесен училищата останат затворени, като в момента се правят разчетите. Мярката ще бъде вариант на еднократната помощ от 375 лв., като идеята е да се подкрепят най-уязвимите семейства с почти една минимална заплата за месеците, в които детето няма да ходи на училище. Семействата, които имат доходи, ще получават половината от тази сума. "Разчетите ни показват, че тя би струвала между 89 и 180 млн. лв.", казва Сачева и посочва, че предстои обсъждане и със социалните партньори. Обсъжда се и вариант за допълнителен отпуск на родителите.

Подготвя се и програма за мобилност на медицински и социални кадри, тъй като покрай корона кризата все повече има нужда от привличане на специалисти от едно населено място в друго.

Сачева посочва, че е предложен фонд към Министерството на икономиката на стойност 100 млн. лв. за безопасни и здравословни условия на труд и за възможност компаниите да получат грантове за преустройство на бизнеса си. "Така ще могат да инвестират и в киберсигурност, което е важно при организацията на дистанционна работа. Ще им се помогне с интернет, окабеляване и закупуване на компютри", обяснява тя.

Подкрепата към пенсионерите заради корона кризата може да продължи и извън 50-те лева добавка, които ще бъдат отпуснати за три месеца, считано от август, казва още министърът. "Има възможност тази мярка да продължи. Може да се модифицира - да е по-целенасочена, да е с по-голяма сума за хората на минимална пенсия, може да се изберат други модели. Ще подкрепим най-затруднените, за да посрещнат нуждите си от лекарства и отопление", обещава Сачева.

✓ **Разрешителните за строеж и започнатите сгради намаляват двуцифрено**

Издадените разрешителни за строеж, и започнатите нови сгради намаляват двуцифрено през второто тримесечие спрямо година по-рано, се вижда от данните на статистиката. Ръст се отчита само първите три месеца на годината.

В периода април - юни местните администрации са издали разрешителни за строеж на 1362 жилищни сгради с 5928 жилища в тях и 823 615 кв.м разгъната застроена площ (РЗП), на 31 административни сгради/офиси с 18 328 кв.м РЗП и на 935 други сгради с 427 613 кв.м РЗП, показват данните на НСИ.

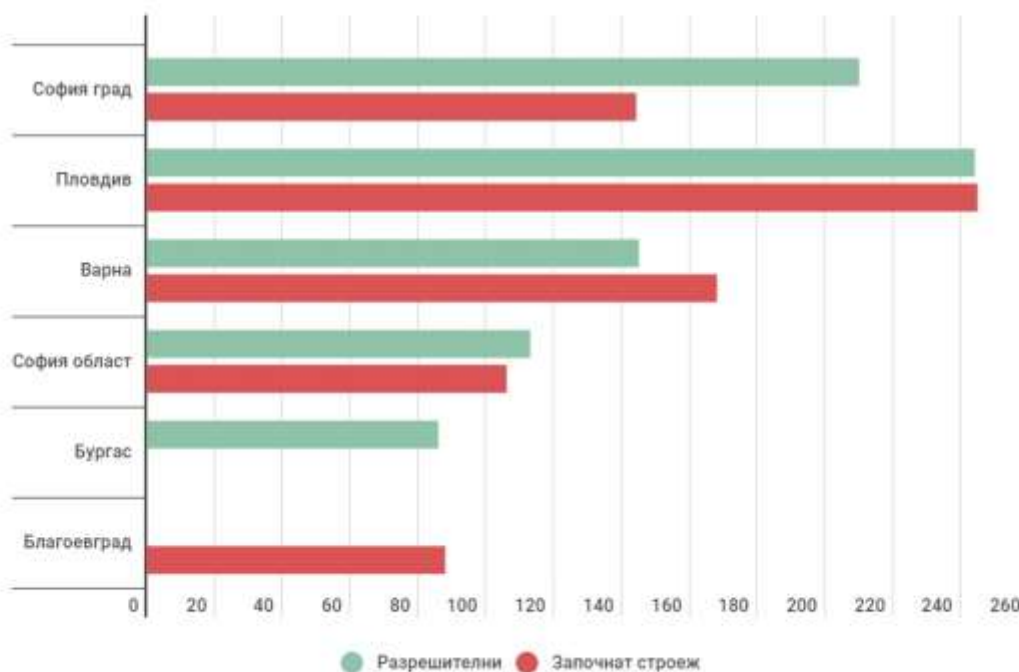
Спрямо първите три месеца на годината издадените разрешителни за строеж на жилищни сгради се увеличават с 0.8%, а общата им застроена площ - с 1%, докато броят на жилищата в тях намалява с 6.2%.

Издадените разрешителни за строеж на административни сгради нарастват с 40.9%, но тяхната площ спада със 71.4%. Издадените разрешителните за строеж на други сгради са повече с 5.9%, докато разгънатата им застроена площ е по-малко с 9.4%.

В сравнение с второто тримесечие на 2019 г. издадените разрешителни за строеж на нови жилищни сгради намаляват с 14.4%, жилищата в тях - с 29.9%, а разгънатата им застроена площ - с 23.6%.

Броят на издадените разрешителни за строеж на административни сгради е без промяна, но тяхната РЗП спада със 70.5%. Издадените разрешителните за строеж на други сгради са по-малко с 19.9%, а разгънатата им застроена площ - с 27.4%.

Издадени разрешителни/започнат строеж

Най-много жилища предстои да бъдат започнати в областите София (столица) - 1843, Пловдив - 1109, Варна - 913, Кърджали - 377, и Бургас - 340

През април - юни е започнал строежът на 979 жилищни сгради с 4766 жилища в тях и с 622 361 кв.м обща застроена площ, на 21 административни сгради/офиси с 26 831 кв.м РЗП и на 584 други сгради с 294 061 кв.м РЗП.

Спрямо началото на годината започнатите жилищни сгради се увеличават с 15.6%, жилищата в тях - със 7%, а разгънатата им застроена площ - със 17.5%. Броят на започнатите административни сгради нараства със 75%, а тяхната РЗП - над четири пъти. Започнатите други видове сгради са повече със 7.2%, но общата им застроена площ намалява с 42.4%.

В сравнение с година по-рано започнатите нови жилищни сгради са по-малко с 18.6%, жилищата в тях - с 15.6%, а разгънатата им застроена площ - с 14.2%. При броя на започнатите административни сгради и тяхната обща застроена площ е регистриран спад, съответно с 12.5 и 10.4%. Започнатите други видове сгради намаляват с 6.1%, а общата им застроена площ - с 35.8%.

✓ Лобистите на "Северен поток 2" в САЩ могат да пазят срещите си в тайна, другите – не

Лобистите в полза на "Северен поток 2", са по-заети от всякога с работата си във Вашингтон, докато в Конгреса на САЩ са в ход опити руският газопровод да бъде спряен, но за дейността им се знае по-малко, отколкото за тази на противниците. Това разказва "Ройтерс", като цитира правителствени документи и разговори с действащи и бивши представители на американските власти.

Администрацията на президента Доналд Тръмп е [против проекта](#), като смята, че той ще задълбочи европейската енергийна зависимост от Русия. Обратно, поддръжниците му казват, че газът, който ще се доставя по него, е нужен. Половината от дългосрочното финансиране на проекта идва от компании като OMV, Uniper, Wintershall, Royal Dutch Shell и Engie.

Конгресмени смятат, че санкциите, вече забавили изграждането на проекта за 11 млрд. долара, не са достатъчни, за да го спрат напълно, и искат допълнителни мерки. С нови санкции сенаторите Тед Круз (републиканец) и Джиан Шахийн (демократ) опитват да засегнат застрахователите на тръбополагащите съдове на "Газпром", които трябва да положат последните 160 км тръби в датски води.

Междувременно, пише "Ройтерс", дъщерната на "Газпром" компания, отговаряща за "Северен поток 2", е платила на лобисти от BGR Group, Roberti Global LLC и Sweeney & Associates общо \$1.69 млн. през първите шест месеца на годината, сочат данни на Сената. Това е два пъти повече, отколкото за същия период миналата година, и повече, отколкото за цялата 2018 г.

Регистрирани по друг закон

Мистерия е обаче с кого точно се срещат лобистите; не са регистрирани в правосъдното министерство по закон от 1938 г. (Foreign Agent Registration Act), целящ да ограничи влиянието на нацистка Германия и Съветския съюз върху американската политика и изискващ лобистите да съобщават за всяка среща с американски представители и за материалите, които разпространяват.

Конкретно тези лобисти са регистрирани по друг закон - Lobbying Disclosure Act от 1995 г. Той позволява хора, работещи за чужди компании или граждани, да обявяват много по-малко информация, ако работата им няма за цел да донесе облаги

на чуждо правителство. Представители на "Северен поток 2" отказват коментар, но проектът на "Газпром" се описва като търговски, а не политически.

Високопоставен служител на администрацията на Тръмп не е съгласен. Според него лобистите опитват да прокарват националните интереси на Москва: "Фактът, че имате хора, работещи за "Газпром", а това е в основни линии руската държава, (означава, че) знаете как да манипулирате процесите ни... лудост е."

Според говорител на правосъдното министерство, отговарящо за регистрациите закона FARA от 1938 г., институцията няма да коментира за момента. Именно по този закон обаче са регистрирани лобистите, които работят за противниците на "Северен поток 2". Yorktown Solutions LLC например лобира за украинската "Нафтогаз", сочат данни за регистрациите по FARA. Според изпълнителния директор на "Нафтогаз" Андий Соболев представители на компанията пътуват до Вашингтон веднъж месечно. За Киев основен проблем е, че "Северен поток 2" ще заобиколи Украйна и ще я лиши транзитни такси за милиони долари, за Вашингтон - че засилва конкуренцията в момент, когато САЩ опитват да увеличат доставките на втечен природен газ в Европа.

✓ Проект със затихващи функции ли е ЕС

Последните десетина години Европейският съюз (ЕС) претърпя не една и две репутационни загуби. Кризата в еврозоната, вътрешните разпри по повод бежанската вълна 2015/16 г., Брекзит, изборните успехи на популистки партии в ред страни членки и антидемократичните тенденции в Източна Европа поставиха под въпрос европейската интеграция.

Спомените за 80-те и 90-те, родили амбициозни начинания като Единния пазар и еврото, са вече поизбледнели. Евросъюзът изглежда безпомощен и неадекватен на глобалната сцена, доминирана от мощни държави като САЩ и Китай. По европейската периферия - от Либия до Задкавказието - влияние упражняват регионални играчи от типа на Русия и Турция. За разлика от повечето страни в ЕС, Москва и Анкара нямат задръжки да използват военна сила като геополитически инструмент.

Значи ли това, че ЕС е проект със затихващи функции? Ни най-малко.

Първи стъпки към "Следващо поколение"

Най-живото доказателство е сделката за бюджета на Евросъюза за периода 2021-2027 г. и за Възстановителния фонд за справяне с последиците от Ковид-19 ("Следващо поколение ЕС"). След петдневен марафон в Брюксел лидерите на 27-те се споразумяха по спорни въпроси като структурата на фонда, неговото управление и механизми за контрол.

Въпреки че това стана на цената на компромиси и взаимни отстъпки, не може да се отрече, че ЕС направи решителен скок към по-тясна интеграция. Европейската комисия ще има възможност да набира средства за Възстановителния фонд в общ размер от 750 млрд. евро на международните финансови пазари. Това значи, че на практика ЕС ще емитира общ дълг, за изплащането на който страните членки носят споделена отговорност. С други думи свидетели сме на първите стъпки по посока на обща фискална политика в рамките на ЕС.

Подобна радикална стъпка беше предлагана още преди десетилетие в разгара на кризата в еврозоната, но буквално допреди няколко месеца беше табу в много от страните членки, на първо място в Германия.

Промяната в позицията на Берлин, продиктувана от изънредните обстоятелства около COVID-19, е лична победа за френския президент Еманюел Макрон, който още в предизборната си кампания обеща да работи за фискална интеграция в Европа.

Дребният шрифт

Разбира се, дребният шрифт не е без значение що се отнася до сделката. Както винаги, всяка от страните в споровете и пазарлъците тълкува постигнатия компромис в своя полза.

Франция и Германия заедно със страни като Италия и Испания, пострадали особено тежко от пандемията, се поздравиха с успеха. Т. нар. група на пестеливите (Холандия, Австрия, Швеция и Финландия), които почти докрая се противяха на идеята за споделена отговорност, изтъкваха факта, че финансовите трансфери към реципиентите по Възстановителния фонд ще бъдат обвързани с условия за реформи и че Съветът ще може да отлага плащанията.

Унгария и Полша пък могат да се похвалят, че дискусиата за връзката между еврофондовете и средствата от "Следващо поколение ЕС" и върховенството на правото не доведе до недвусмислено и конкретно решение.

Еврокомисията тепърва ще трябва да изработи проекто-механизъм, който да бъде одобрен (с квалифицирано мнозинство) от Съвета на ЕС. Неясно остава и как ще се връщат нисколихвените заеми, които са част от Възстановителния пакет.

Вътрешното укрепване е необходимо, но не достатъчно условие ЕС да затвърди позициите си в глобален мащаб. Икономическата интеграция неизбежно има последици навън. Например много международни инвеститори биха се насочили към облигациите, емитирани от Брюксел, като привлекателен актив във време на икономическа несигурност. Това дава на ЕС козове в търговските и инвестиционни отношения със САЩ и Китай.

Евентуалното бързо възстановяване на европейската икономика ще даде предимство на 27-те спрямо съседни държави като Великобритания, Русия и Турция, които са икономически обвързани с Евросъюза. Но много зависи от способността на страните-членки да договарят и отстояват общи позиции. Например в преговорите за инвестиционно споразумение с Китай, което има за цел да осигури на европейските компании същия достъп до китайския пазар, на какъвто се радват китайските компании в Европа.

Къде е интересът на България

Какво означава сделката за многогодишната бюджетна рамка и възстановителния фонд за България?

На първо място, тя е поредното напомняне, че българският интерес е страната час по-скоро да влезе във вътрешния кръг на интеграционния процес - еврозоната. Ако предположим, че решението за съвместен дълг - взето на ниво 27 страни членки - представлява прецедент, логично е да допуснем, че ще последват и стъпки в ядрото на Европа. Евентуалните допълнителни финансови трансфери са още един аргумент - наред с понижаването на лихвите, елиминирането на

валутния риск, намаляването на транзакционните разходи и политическото влияние в институциите в Брюксел - защо страната ни трябва да приеме еврото час по-скоро. В този смисъл приемът в ЕРМ2 и Банковия съюз от началото на следващата година е солиден успех.

Втората поука е, че от Брюксел трудно може да се очаква силен натиск за налагане на законност, отчетност и прозрачност в разходването на евросредствата. Съпротивата от страна на Полша и Унгария и витиеватата формулировка в заключенията от Срещата на върха подсказват, че бъдещият механизъм за обвързване на парите по новия бюджет (включително безвъзмездната помощ от Възстановителния фонд) едва ли ще има значителна възпираща сила за властимащите в София. Не че външното наблюдение няма никакво значение, но то в никакъв случай не може да замести вътрешния натиск. Българското общество сякаш е научило този урок. Неслучайно вече месец хората са по улиците.

БНТ

✓ На митинг пред НС: Туристическият бранш поиска повече подкрепа и диалог с правителството

Туроператори, екскурзоводи и туристически агенти от Обединение "Бъдеще за туризма" се събраха на митинг пред парламента с искане за по-голяма финансова подкрепа заради кризата от страна на правителството.

Туроператорите подчертаха, че това не е протест, а начин да заявят готовност да отстояват исканията си. Според тях отпуснатите вчера 10 милиона лева за туристическия бранш, които бяха пренасочени от Оперативна програма "Иновации и конкурентноспособност" са крайно недостатъчни. След разпределението им между 4000 лицензирани агенции, всяка ще получи по около 2500 лв.

До края на седмицата секторът очаква критериите и сроковете за разпределяне на отпуснатите 10 милиона лева.

Емил Абазов, Обединение "Бъдеще за туризма": За нас е важно диалогът да продължи. Вярно е, че през последните 7 дни се направи много и новият министър свърши повече отколкото беше свършено за последните пет месеца. Но правителството трябва да разбере, че тази сума не е достатъчна и ако целта е ние да си затворим устата и да сме доволни, това няма как да стане. Ние имаме още месец-два, след което наистина не е ясно как ще оцеляваме. Ние не работим от средата на март. Затова, ако трябва ще бъдем тук всяка седмица. Така или иначе, нямаме работа.

✓ Откриха обновения кей в Русе

След дълго чакане Русе най-сетне има обновена крайбрежна зона. Строителството по проекта за реконструкция на кея завърши след близо 2 години и пространството вече е достъпно за всички. Така чрез променената градска среда Русе и на практика се „обръща“ към река Дунав.

В района на кея е изграден един нов и основно са ремонтирани два пешеходни моста, оформени са велоалеи, има нови пространства за разходки, детски площадки, две амфитеатрални сцени за спектакли.

Магдалина Илиева, зам. кмет по устройство на територията-Община Русе: Ние наистина смятаме, че Русе трябва да се „обръне“ към реката като приема гости и чисто емоционално с разходки, създаване на семейни спомени край реката.

За велосипедиста Стоян Стоянов изграденият нов пешеходен мост е по-удобен и безопасен от предишния. За други елементи обаче има забележки.

Стоян Стоянов: Замисълът е добър, изпълнението не е качествено. Туй ще бъде по-добро, защото е на центъра и аз съм забелязал идват от детските градини вече цели групи тука на площадката.

87-годишният Стефан Ганев споделя, че градските власти отдавна е трябвало да ремонтират зоната около брега, но е очаквал повече зеленина.

Стефан Ганев: По-малко бетон трябва да се слага на такива места. Растителността трябва да се усили, други неща да се засеят.

Новата кейова стена е готова да посреща кораби с туристи, а за акостиращите малки плавателни съдове има обособено и яхтено пристанище.

✓ Зоран Заев: Вярвам, че ще съставя стабилно правителство без проблеми с България и Гърция

Лидерът на партията-победител на изборите в Северна Македония - Зоран Заев - изрази увереност, че ще успее да състави стабилно и успешно правителство, което по думите му, "няма проблем с България", нито с Гърция, а във вътрешнополитически план проблемите от миналото са преодолени.

Заев говори, след като парламентът в Скопие заседава за първи път в новия си състав, определен с вота на 15 юли.

До избора на нов председател, на поста остава досегашният - Талат Джафери.

Социалдемократическият съюз на Македония има 46 депутати, а за мнозинство са необходими 61. Заев започва срещи за съставяне на коалиция за управление.

Капитал

✓ Над 300 млн. лв от еврофондовете и бюджета ще отидат за подпомагане в земеделието

Предстои дебат и за по-ниско и обратно начисляване на ДДС в различни подсектори

Малко над 106 млн. лв от европейската програма за развитие на селските райони ще бъдат разпределени като коронамерки в земеделието, други около 140 млн. лв от нея ще бъдат прехвърлени към директните субсидии на площ, а държавата ще даде и допълнителна финансова инжекция от бюджета за земеделците чрез схеми de minimis, нисколихвени кредити и увеличаване на парите по други държавни помощи. Това включва планът на агроминистерството, който бе представен от ресорния министър Десислава Танева във вторник.

На фона на диференцираните ставки на ДДС, които успяха да си извоюват различни браншове като ресторанти, фитнеси и туроператори в последните седмици, и в този сектор поискаха намаление на косвения данък. А заедно с бюджетната процедура през есента ще се води дебат и за евентуално обратно начисление на ДДС в секторите плодове, зеленчуци и мляко, за което от самите сектори настояват от години.

Нова финансова инжекция

През последните два дни премиерът Бойко Борисов проведе срещи с различни земеделски организации, на които щедро обеща финансова подкрепа покрай кризата с коронавируса и тежката суша, обхванала страната. А във вторник земеделското министерство обяви, че тя ще дойде по линия на европейската програма за развитие на селските райони и от държавния бюджет.

От самата програма, чието усвояване закъснява драматично и към края на юни са усвоени едва 57% от парите, ще бъдат пренасочени средства по три компенсаторни корона мерки, насочени към земеделци и преработватели на земеделска продукция, които ще се изплащат на база стопанство, отглеждани животни или заети служители.

Общият бюджет е 106.3 млн. лв като освен евросредствата в него има и 15% национално съфинансиране. Десислава Танева обяви, че България е искала да бъдат заделени 25%, но в процедурата за нотификация на тази помощ, която е приключила в края на миналата седмица, е разрешен таван от 15 на сто. Според плана на земеделското министерство изплащането на тези средства трябва да се случи до октомври, когато пък земеделците ще започнат да получават и директните плащания на площ, достигащи 1.7 млрд. лв през тази година.

Именно при директните плащания е и втората промяна, планирана от агроведомството. От програмата за развитие на селските райони ще бъдат пренасочени 70 млн. евро към субсидиите, изплащани на площ и субсидиите, които се дават допълнително на чувствителни сектори като плодове и зеленчуци. По предварителни изчисления това би увеличило с поне 12% ставките на декар за овощари и зеленчукопроизводители и с около 9% по основното плащане на площ, което получават всички земеделци. Не се предвижда увеличение на парите, които получават животновъдите като директно подпомагане, тъй като настоящите им субсидии на възможния таван, стана ясно във вторник.

И държавна помощ от поне 65 млн. лв

Извън националното съфинансиране към преразпределените европари, агроминистерството готви и държавна помощ от поне 65 млн. лв за фермерите, която ще бъде разпределена в следващите месеци. Голямата част от сумата ще отиде по т.нар. схема de minimis, която осигурява помощи за стопанства при кризисни ситуации. Предвидени са 25.6 млн. лв за животновъдство, 19 млн. лв за плодове и зеленчуци и 5 млн. лв за пчеларство, стана ясно от думите на Десислава Танева. Извън това обаче агроведомството обеща и още подкрепа. Настоящата помощ от 84 млн. лв, която земеделците получават като отстъпка от акциза за горивата, ползвани за селскостопанска техника, се предвижда да бъде увеличена до 100 млн. лв през тази година, колкото е възможният таван според европравилата. Новите 16 млн. лв освен за увеличение на ставките, ще отидат и за нови направления, защото към получаващите отстъпката се очаква да бъдат добавени и оранжерийните производители, ползващи природен газ за отопление в стопанствата си.

Същевременно земеделското министерство ще се опита да рестартира и друга държавна помощ, която е съществувала в предходни години - за нисколихвени кредити от фонд "Земеделие" за нови инвестиции в селското стопанство. На този етап няма разчет колко би струвала такава мярка, нито кога евентуално ще стартира и при какви условия.

И ДДС на масата на преговорите

На фона на ударното финансиране за сектора в следващите месеци ще започне и обсъждане варианти за намаляване на ДДС в различни негови направления. Във вторник стана ясно, че биопроизводителите са поискали от премиера по-ниско облагане по примера на заведения, спортни центрове и туроператори, които вече получиха отстъпка до 9%. Други браншове продължават да настояват и за обратно начисляване на ДДС - в секторите на плодовете, зеленчуците и млякото, а от думите на Танева стана ясно, че този дебат предстои в рамките на новата бюджетна процедура, която ще стартира през есента. Земеделското министерство предлагаше идеята и през миналата година по искане на бранша, но тя така и не бе приета.

✓ Печалбата на банките за първата половина на 2020 г. се сви с 44% до 515 млн. лв.

Секторът е ударен от намалели приходи от лихви и такси и повече провизии за лоши кредити

Коронавирус кризата вече е видима в банковите резултати към полугодieto. Отчетената печалба сумарно е 515 млн. лв., което е с почти 44%, или над 400 млн. лв., по-малко от тази за същия период на 2019 г.

Ако се гледат данните само за второ тримесечие, спадът е още по-драстичен - 64% до 219 млн. лв. По принцип в последните години това е най-силният период на годината за банките, тъй като в него те отчитат и годишни приходи от дивиденди от дъщерни дружества. Тази година също Уникредит Булбанк реализира по тази линия почти 100 млн. лв. от фирмите си за потребителско кредитиране и лизинг. А без тази инжекция печалбата на сектора за тримесечието би била едва 120 млн. лв.

Удар по всички линии

Данните на БНБ показват, че банковите резултати са под преса по всичките си основни пера, които ги формират. Нетният лихвен доход за шестте месеца е малко над 1.3 млрд. лв. и спада с почти 75 млн. лв. (-5.4%), а нетният доход от такси е надолу с 60.7 млн. лв. (-11.2%) до 484 млн. лв.

И двата показателя обаче може и да са еднократно повлияни от счетоводни ефекти покрай приключилото през май вливане на Експресбанк в Банка ДСК. Особено при лихвения доход новата обединена банка показва 62 млн. лв. (над 20%) по-малко лихвен доход спрямо комбинирания на двете институции към юни 2019 г. и 60 млн. лв. (над 40%) спрямо тези за първото тримесечие. Често при сливания се наблюдават такива единични флукутации. Така ДСК реално допринесе за

голяма част от спада, макар тенденцията да не е изолирана - при около половината банки има понижение на нетния лихвен доход.

Най-съществен принос за спада на печалбата обаче имат разходите за обезценка. Те скачат със 106%, или 195 млн. лв., до 379 млн. лв. Предвид малкото изтекло време от началото на корона кризата и наличието на кредитен мораториум обаче това вероятно още не отразява реално спрелите да правят вноски граждани и фирми. По-скоро тези провизии се дължат на по-лошите макроикономически перспективи, които банките залагат в моделите си, и съответно увеличената вероятност за неплащане по иначе водещи се редовни кредити.

За това говори и липсата на скок при лошите кредити - те се покачват минимално от 6.013 млрд. към края на март на 6.017 млрд. лв. през юни, а като дял движението е съответно от 8 на 8.11%. Доскоро статистиката отчиташе дял на необслужваните кредити 6.37%, но това се дължеше на включването на експозициите към централни банки в сумата на брунтните кредити и аванси на банките. От юни това се отменя и те се отчитат отделно и това води до различното число, като от БНБ уточняват, че при запазване на старата методология делът би се запазил без промяна - 6.37% към юни.

Нов лидер

Извън това данните на БНБ потвърждават, че след сливането вече Банка ДСК е новият номер 1 по активи в страната. Схватка за лидерството по пазарен дял обаче явно ще е оспорвана, тъй като с нейните 21.95 млрд. лв. активи тя води съвсем малко пред Уникредит Булбанк - 21.88 млрд. лв. Дори в рамките на тримесечие движения от порядъка на няколко милиона лева не са необичайни. А сега предвид икономическата криза динамиката може да е и още по-изразена, така че не е изключено и двата местни банкови гиганта с по около 19% дял да разместват позицията си отново.

Извън тях особени движения няма. След вливането на Експресбанк в ДСК топ 10 се попълва от Прокредитбанк. Най-съществен ръст на активите отбелязва Българската банка за развитие, което се дължи на капитализирането ѝ със 700 млн. лв. с цел правителството да канализира ресурс за безлихвени кредити за домакинствата и оборотни средства за бизнеса, пострадал от COVID-19. Като цяло обаче активите на системата остават почти без промяна спрямо март (малко над 115 млрд. лв.), което се дължи отново предимно еднократен ефект - досега Експресбанк фигурираше самостоятелно като институция, но и като инвестиция в баланса на ДСК, което създаваше двойно броене.

Дума

✓ Производството на ток намаля с над 8 на сто

Производството на електроенергия в България е спаднало с 8,09% от януари до август, в сравнение със същия период на миналата година, показват оперативните данни на Електроенергийния системен оператор (ЕСО) за енергийния баланс на страната.

От 1 януари до 2 август тази година от ЕСО са отчетели производство на електроенергия в обем от 24 085 095 мегаватчаса. За сравнение през същия период на 2019 г. производството е възлизало на 26 206 321 мегаватчаса.

Потреблението в страната е спаднало с 3,73% за периода 1 януари до 2 август спрямо същия период на миналата година, показва статистиката на ЕСО. От началото на 2020 г. до 2 август са били изразходени 21 987 814 мегаватчаса, докато за аналогичния период на 2019 г. - 22 838 988 мегаватчаса.

От ЕСО отчитат спад в износа на електроенергия с 15,66 процента. За периода от 1 януари до 2 август България е изнесла 4 472 546 мегаватчаса електроенергия, докато за аналогичния период на 2019 г. - 5 303 098 мегаватчаса. За сметка на това вносът на електроенергия в България за посочения период се е увеличил с 22,70 на сто. От началото на тази година до 2 август страната е внесла 2 375 265 мегаватчаса електроенергия, докато за същия период на миналата година - 1 935 765 мегаватчаса, сочи статистиката на ЕСО.

✓ Лявата вълна в Латинска Америка

Това е "розов прилив", който иска не да унищожи, а да моделира пазарната икономика за повече социална справедливост

Краят на военните диктатури в Латинска Америка постави страните от региона пред нови предизвикателства и търсене на нова индивидуалност. Започналата глобализация изважда на преден план все по-належащият и актуален проблем за геостратегическото място на Латинска Америка в международните отношения.

Провалът на консервативния неолиберализъм, задълбочаващото се неравенство, увеличаващата се бедност, високите нива на корупция, сложните социални взаимоотношения в обществата на Латинска Америка дават силен тласък на набиращата инерция лява вълна в този регион. Възходът на левицата в Латинска Америка, по-известен като "розов прилив", е феномен, който преобладава в политическата палитра на латиноамериканските държави през първото десетилетие на XXI век. За негов най-силен привърженик и лидер бихме могли да посочим Уго Чавес, който оглавява Венецуела след победата на изборите от 1998г. Непосредствено след нея Бразилия, Чили, Еквадор, Уругвай, Аржентина, Никарагуа и Боливия бързо се хващат за лявата алтернатива като за спасителен пояс, който трябва да даде тласък на икономиката на тези държави и да сломи бедността, неравенството, половата дискриминация, както и да гарантира правата и бъдещето на индианското население. С термина "розов прилив" се отбелязва и стремежът към демократизация на региона. Левият завой на страните от Латинска Америка е последван от кратко обръщане надясно (Аржентина и Бразилия), но през 2018-2019г. левите идеи са отново във възход и дори държави като Мексико, които са традиционно доминирани от политическата десница, решават да експериментират с обновена лява политика.

Разпадането на Съветския съюз през 90-те години успокоява САЩ, който спира да гледа на левите правителства в региона като на заплаха за своята сигурност и дори са отворени за диалог с тях. Това дава възможност на левите сили да закрепят своите позиции и да натрупат политически опит. Провалът на следваните неолиберални политики и неуспехът с

приватизацията, съкращаването на социалните разходи и чуждестранните инвестиции оставят страните с високи нива на безработица, инфлация и нарастващо неравенство в началото на новия век. Социалните платформи на левицата, които бяха съсредоточени върху икономическите промени и политиките на преразпределение, предложиха атрактивна алтернатива, която мобилизира големи групи от населението в региона да гласуват за леви лидери. Уго Чавес, Луис Инасио Лула Да Силва и Ево Моралес не след дълго прегръщат прозвището "тримата мускетари" на левицата в Южна Америка.

Да разгледаме спецификата на лявото в Латинска Америка.

Особеностите на този регион не могат да позволят генерално идентифициране и определяне на процесите, които протичат в него. Необходимо е много добро познаване на историята, културата, проблемите и тенденциите във всяка една от страните в Латинска Америка, за да бъдат разбрани политическите избори на всяка една от тях. Въпреки, че повечето държави от региона споделят много общи черти и съдби, трябва да се отбележи, че едновременно с общото говорим и за много различни по своята същност процеси. Именно по тази причина, говорейки за левите вълни в региона, не може да се открие единен модел на ляво разбиране. Ако трябва да се направи сравнение с Източния блок от времето на Студената война, там е видно, че страните следват идентичен модел по примера на Съветския съюз. Освен това, левите движения от онова време се определят като "комунистическа заплаха" или още "червена заплаха". Лявото традиционно се отъждествява с червения цвят. Както стана видно за подобна тенденция не може да става дума в случая на Латинска Америка. На първо място може да отбележим цветовата гама. Говорим за "розов прилив", не за "червен". Розовото е индикатор за друга, нова левица, която има различна визия за модернизация на своите държави и за нова социална политика. На практика левите сили в Латинска Америка са възприели капиталистическите инструменти на пазарната икономика, но имат желание да ги моделират по начин, който ще спомогне за преодоляване на бедността и безработицата в държавите от региона и ще засили геополитическото значение и влияние на тези страни не само на местно ниво, но също така и в международен план. С началото на "розовия прилив" се прави амбициозен опит за обединение на региона под обща кауза. Скоро става ясно, че единството на региона е много сложна задача, чието решение ще се търси напред в бъдещото.

Експертите разделят левите течения в Латинска Америка основно на три течения. Първото либерална демокрация, най-яркият пример за която е Чили. Към този модел може да се прибавят още правителствата на Лула Да Силва в Бразилия и на Табаре Васкес в Уругвай. Второто течение е радикална демокрация или радикален популизъм - с този вид ляво управление се свързват Уго Чавес и впоследствие наследникът му Николас Мадуро във Венецуела, Ево Моралес в Боливия и Даниел Ортега в Никарагуа. За него можем да отбележим, че се наблюдава и политизиране на военните, особено в случая на Венецуела. Третото течение има смесен характер: например Аржентина.

Постиженията на антилибералните правителства

Независимо как ще бъдат определени левите движения в съответните държави в Латинска Америка, не могат да не бъдат отречени следните постижения на левите правителства. Ево Моралес, който е и първият лидер от индиански произход в региона, получава международно признание за усилията си в борбата и намаляването на бедността в Боливия, икономическия растеж, подобряване на живота на коренното индианско население, правата на жените. В Бразилия ситуацията е подобна. Социалната програма на Лула Да Силва се нарича "Без глад" (Fome Zero). Президентът на латиноамериканския гигант намалява значително глада, бедността и неравенството в страната и влага значителни усилия за подобряване на здравната и образователните системи. При неговото управление Бразилия се присъединява към глобалната група БРИКС (Бразилия-Русия-Индия-Китай-Южно-Африканската република) и се превръща в един от водещите икономически фактори в региона. Икономически подем се забелязва и в страни като Еквадор, Никарагуа, Ел Салвадор. Във Венецуела Уго Чавес иницира различни социални програми, които трябва да се справят с бедността в страната, да решат икономическото изостаналост, да подобрят здравната система, да намалят безработицата.

Поддържането на активни и здрави връзки с Китай, Русия и Иран несъмнено благоприятстват поетите инициативи на латиноамериканските страни. С особено значение за подема на икономиката е богатството от нефт и природен газ, както и на мед, което неминуемо привлича Китай и китайските инвестиции.

Особеност на Латинска Америка е цикличността на управляващите сили. Наблюдава се едно редуване на леви и десни правителства, като изглежда, че левите сили надделяват. Към средата на 20-те години на XXI век реформите, предприети от левите правителства в Латинска Америка, и особено икономическите, започват да буксват и съответно постепенно пада доверието към тях. В Аржентина на власт идва десницата, оглавена от Маурисио Макри. В Бразилия Дилма Русеф е обвинена в корупционни схеми, доказателства за които така и не се намират. Венецуела е изправена пред политическа криза, последвала след идването на власт на Николас Мадуро и нестихващия сблъсък с опозицията. Десните обаче се опитват да прилагат остарели неолиберални политики, които не могат да се впишат в съвременната действителност и да решат належащите икономически и социални проблеми. През 2019г. перонистите се върнаха на власт в Аржентина, след като правителството на Макри задълбочи икономическата криза, а традиционно дясно ориентирано Мексико премина към ляво управление в лицето на Обрадор.

Клатушкането между лявото и дясното

в Латинска Америка, разбира се, е повлияно и от политическото присъствие на САЩ в региона. Обвиненията срещу левите правителства, които паднаха от власт през 2015- 016г., всички от които обвинени в корупционни схеми и измами, са инспирирани и подклаждани от САЩ и техните локални марионетки, които искат да доминират в своя "заден двор". Колумбия, Перу и отчасти Мексико са традиционни привърженици на американската политика. Венецуела, Боливия и Никарагуа са твърди противници на поддържането на интересите на САЩ в региона.

Както е известно, проблемът на Венецуела е петролът. Напрежението с Венецуела достигна своя връх в началото на тази година, когато избухна скандалът с опита за преврат срещу Николас Мадуро, в който бяха замесени и САЩ. Характерно за страни като Венецуела и Боливия е обвързването на лявата политика с образа и харизмата на един лидер, който вдъхва

доверие на населението и се стреми да поддържа непрекъснатата връзка с народните маси. Мисля, че това става видно от реакцията на местните към неуспешния опит за свалянето на Мадуро и подкрепата за неговото управление.

За успеха на левите сили в Латинска Америка безспорно допринасят и различните неправителствени и регионални организации, като например МЕРКОСУР и ALBA (Боливарска алтернатива). Налице е стремежът към повече независимост на местно и международно ниво.

Дали левицата ще пожъне успехи в ръководството на страните от Латинска Америка зависи от визионерство на нейните лидери и на тяхната адаптивност към променящите се реалии. Латиноамериканската левица, сама по себе си, не е продукт и заемка на левите идеи на Западна Европа или тези на СССР. Това са социални движения, израз на социалното и политическото недоволство на мнозинството от населението.

✓ Главният икономист на ЕЦБ предупреждава за бавно възстановяване на икономиката

Не трябва да се възлагат твърде големи надежди върху последните икономически данни, заяви главният икономист на Европейската централна банка Филип Лейн и предупреди, че нарастването на случаите на заразени с коронавирус в световен мащаб ще тежи на потребителите и бизнеса още доста време, предаде Блумбърг.

„Би било неразумно да се вадят силни изводи от не толкова лошото, колкото се очакваше, представяне на Евророната през второто тримесечие. Оценката на това представяне ще може да бъде направена, когато имаме данни и за трите месеца до септември“, коментира Лейн в блог публикация на сайта на ЕЦБ.

Той също така заяви, че ускоряването на пандемията в някои региони на Европа, а и по света, влияе негативно на потребителските разходи и бизнес инвестициите.

„Тези фактори обясняват защо икономиката ще се нуждае от значително време, за да се възстанови напълно от шока от пандемията, и защо за целта са необходими значителни фискални и парични политики за подкрепа“, коментира Лейн.

Макар че брутният вътрешен продукт на Евророната се сви с 12,1% през второто тримесечие, икономиката се възстанови по-бързо от очакваното през май и юни, когато голяма част от най-строгите карантинни мерки бяха премахнати. Освен това, ЕЦБ очакваше свиване на БВП с 13%.

Лейн обаче отбелязва, че възстановяването на активността през третото тримесечие ще бъде по-плавно и не толкова силно, колкото се очакваше.

ЕЦБ разгърна безпрецедентна пандемична програма за извънредни покупки (Pandemic Emergency Purchase Programme - PEPP) в размер на 1,35 млрд. евро за подкрепа на икономиката. През юни от централната банка заявиха, че продължителността на схемата ще бъде удължена от края на годината до юни 2021 г. ЕЦБ предвижда възможност и за последващо удължаване на срока и разширяване на размера на програмата при нужда.

✓ Защо коронавирусът пощади икономиката на Швеция?

Миналата седмица бе съобщено за рекорден спад на БВП по света. В сряда ще дойде ред на Швеция да обяви как стоят нещата при нея. Бившият финансов министър и член на Умерената партия Андерс Борг смята, че шведската икономика е издържала на кризата по-добре от другите икономики и споделя как би работил с показателите, пише авторитетното шведско издание Svenska Dagbladet.

Почти няма държава, която да не ревизира данните си за БВП. Испания обяви минус 22,1%, Франция - минус 19%, а САЩ - минус 9,5%. Възможно е изчисленията за резкия спад на БВП през второто тримесечие, тоест намаление на общите разходи за всички стоки и услуги, произведени в страната - все още да не са приключили. БВП-то на Евророната е намалал с 15%, а брутният вътрешен продукт на ЕС е спаднал с 14,4%. Днес вниманието ще бъде насочено към Централното статистическо бюро, което ще публикува шведските данни.

„Изглежда БВП на Швеция се е свил през второто тримесечие, както никога досега. Но вероятно все още ще бъдем сред страните с най-малък тримесечен спад“, заяви пред „Svenska Dagbladet“ Андерс Борг, бивш финансов министър и член на партията „Умерени“, а сега консултант за Kinnevik и East Capital.

На въпрос защо според него Швеция се справя по-добре от останалите държави, Борг отговаря, че голяма част от икономиката на страната се осигурява от области, в които хората могат да работят отдалечено и прогнозира, че вероятно през тримесечието гражданите са работили по-усилено и са консумирали повече.

"В Швеция нямахме сериозни проблеми с банковия сектор. Също така, за икономиката е добре, че цените на имотите засега не са паднали прекалено много. Предвид това, че у нас потреблението не е спаднало толкова много, а активността в Швеция е малко по-висока, отколкото в другите страни, може да се предположи, че се справяме по-добре в ситуацията от останалите. Вярвам, че икономическото възстановяване през 2021 г. зависи главно от политическия курс", казва Андерс Борг.

В публикуван миналата седмица доклад, банковите специалисти на Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) прогнозираят, че шведският БВП през второто тримесечие ще спадне с 8% в сравнение с миналата година.

Рейтинговата агенция Standard&Poors е сред тези, които работят над оценката на кредитоспособността на Швеция и следи внимателно шведската икономика. Денис Нилсон, главен анализатор на компанията за Швеция, Норвегия и Дания също предсказва, че Швеция ще излезе от кризата в по-добро състояние от редица други европейски страни. Но в сравнение с другите скандинавски държави, не стои чак толкова добре, смята той. "Ако разгледаме постъпващите данни, например, статистиката за банкрутите, PMI (индекс на бизнес активността) и безработицата, ще се окаже, че положението в Швеция е по-лошо, отколкото в Норвегия и Дания", добавя той.

Standard&Poors не направи прогноза за БВП за второто тримесечие, но по негова информация, за тази година спадът вероятно ще е от 6,2% в сравнение с миналата.

Svenska Dagbladet пита Денис Нилсон защо според него шведската икономика се справя с кризата по-добре, отколкото икономиката на другите европейски страни.

"Нашите компании имат доста добра съпротивляемост. Освен това, е много вероятно да е помогнала липсата на толкова строга карантина, колкото в другите страни. Също така, причината може да се крие в структурата. Скандинавия още преди помощните пакети във връзка с карантината бе създавала мрежа за социална защита, която поддържа потреблението", казва Денис Нилсон. Той посочва, че един от най-тежко засегнатите от кризата сектори е туризма, но в сравнение със страните от Южна Европа, в Швеция той не е толкова голям, така че страната е избегнала най-лошото.

"Възможно е Дания да премине през кризата по-успешно от Швеция, защото тя има сравнително добре развити продоволствена и фармацевтична индустрии, а в тези сфери търсенето почти не е спаднало заради пандемията", прогнозира още Нилсон.

Показатели за БВП за второто тримесечие на 2020 г. на САЩ и най-големите европейски икономики

САЩ: минус 32,9% (при годишна норма) и минус 9,5% спрямо второто тримесечие на 2019 г.

Испания: минус 22,1% спрямо второто тримесечие на 2019 г. и минус 18,5% в сравнение с първото тримесечие на 2020 г.

Италия: минус 17,3 (при годишна норма) и минус 12,4% спрямо първото тримесечие на 2020 г.

Франция: минус 19% спрямо второто тримесечие на 2019 г. и минус 13,8% спрямо първото тримесечие на 2020 г.

Германия: минус 10% спрямо Q2 2019.

Еврозона: минус 15% спрямо второто тримесечие на 2019 г. и минус 12,1% спрямо първото тримесечие на 2020 г.

ЕС: минус 14,4% Q2 2019 и минус 11,9% Q1 2020.

✓ **МВФ прогнозира допълнително свиване на глобалните дисбаланси заради коронавируса**

Глобалните дисбаланси по текущите сметки са намалели през 2019 година със забавяне на търговията, а през 2020 година коронавирусът може да ги свие още повече. Някои уязвими нововъзникващи пазарни икономики обаче са изправени пред значителен отлив на инвестиции. Това обяви вчера Международният валутен фонд (МВФ), цитиран от Ройтерс.

В годишния си доклад за валутите МВФ прогнозира, че продължаващата слабост в търговията, комбинирана с мащабната фискална експанзия, ще намали и дефицитите, и излишъците по текущите сметки в много страни.

Фондът посочва, че нетните салда по текущите сметки са се понижили с 0,2 процентни пункта до 2,9 процента от глобалния брутен вътрешен продукт и биха могли да намалеят с 0,3 на сто от световния БВП тази година, макар прогнозата да е много несигурна.

✓ **Инвеститорите пренебрегват риска от скок на инфлацията за своя сметка**

Има една голяма разлика между настоящият икономически спад, причинен от коронавируса, и световната финансова криза от 2008 г. – фискалният подход. Тази разлика може да доведе до ръст на потребителските цени, които повечето инвеститори не очакват. Това прогнозира от инвестиционната банка Morgan Stanley, информира Си Ен Би Си.

През последното десетилетие развитите икономики са изправени пред ниски нива на инфлация. Това означава, че постепенното увеличение на цените, което се счита за здравословно в икономическо отношение, така и не се състоя. По тази причина централните банки поддържат ниски лихвени нива от 2008 г. насам в опит да създадат ценова инфлация. Тези мерки обаче не тласнаха потребителските цени до нивата, които те искат.

Много играчи на пазарите смятат, че това няма да се промени в близко бъдеще, посочвайки като причини за това икономическия шок от пандемията и високото ниво на безработица.

„Като се има предвид че САЩ и другите водещи икономики са в разгара на една от най-дълбоките рецесии в историята, повечето инвеститори с които говорим, отхвърлят предупрежденията ни за риск от ръст на инфлацията“, се казва в бележка на Morgan Stanley.

„Различното в сравнение с кризата от 2008 г. обаче е фискалният отговор“, добавят от институцията.

Според инвестиционната банка огромните суми, които правителствата и централните банки вливат в икономиката за запазване на работните места и подкрепа на хората, останали без работа, могат да доведат до ръст на инфлацията.

В момента Конгресът на САЩ дискутира нов кръг от еднократни плащани от 1200 долара за всички американци.

„Сега Конгресът има водеща роля по отношение на снабдяването с пари чрез фискални програми. Това може да бъде доведе до по-голям ръст на инфлацията от очакваното“, коментират от Morgan Stanley.

„Много малко портфолия са готови за подобно развитие. Тези промени в нивото на инфлация стават бързо и неочаквано“, добавят от банката.

През юни Федералният резерв на САЩ прогнозира обща и базова инфлация съответно 0,8% през 2020 г. и 1,6% през 2021 г.

✓ **Да върнем децата в училище, светът е изправен пред „поколенческа катастрофа“, зове ООН**

Пандемията от коронавирус се превърна в най-голямото предизвикателство пред образованието в историята, като към средата на юни учебните заведения в 160 страни по света са били затворени, а над 1 млрд. ученици са били засегнати. Това заяви вчера генералният секретар на ООН Антониу Гутериш, цитиран от Ройтерс. По думите му 40 млн. са пропуснали предучилищната подготовка.

Според Гутериш в резултат на тези обстоятелства светът е изправен пред „поколенческа катастрофа“, която може да доведе до безвъзвратната загуба на човешки потенциал в огромен мащаб и да подкопае десетилетия на напредък в образованието.

Още преди началото на пандемията Гутериш предупреди, че светът е изправен пред „образователна криза“, тъй като над 250 млн. деца са били извън образователната система, а само една четвърт от младежите в средните училища в развиващите се страни напускат учебните заведения с придобити „основни умения“.

Според прогноза на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура – ЮНЕСКО, покриваща 180 страни по света, около 23,8 млн. деца и младежи от предучилищна възраст до университетска възраст са под риск от изпадане от учебната система през следващата година заради пандемията от коронавирус.

„Намираме се в ключов момент за децата и младите хора по света. Решенията, които правителствата и техните партньори вземат сега ще окажат трайно влияние върху стотици милиони млади хора и перспективите за развитие на редица страни през следващите десетилетия“, коментира Гутериш във видео обръщение.

Главният секретар на ООН определи като най-важен приоритет връщането на учениците в класните стаи.

„След като местното разпространение на COVID-19 бъде поставен под контрол, връщането на учениците в училищата и учебните институции, при възможно най-безопасни условия, трябва да бъде основен приоритет“, добави той.

✓ **Понижения на борсите в Европа на фона на разочароващи корпоративни отчети за тримесечието**

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха предимно понижения в ранната търговия във вторник, след като разочароващите отчети за тримесечието на няколко водещи компании натезаха на пазара, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете спад от 0,99 пункта, или 0,27%, до 362,65 пункта. Немският DAX се понижи с 48,53 пункта, или 0,38%, до 12 598,45 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 изтри 2,71 пункта от стойността си, или 0,04%, достигайки ниво от 6 030,14 пункта. Френският CAC 40 напредна с 12,3 пункта, или 0,25%, до 4 888,23 пункта.

Акциите на германският фармацевтичен концерн Bayer поевтиняха с 2,72%, след като той отчете загуба от 9,5 млрд. евро за второто тримесечие, която се дължи основно на споразумението да изплати искове по съдебни дела за общо 10,9 милиарда долара, свързани с пестицида Roundup.

Акциите на BP посъкпнаха с 7,38% въпреки че петролната компания отчете загуба от 6,7 млрд. долара за второто тримесечие. Този резултат обаче е по-добър от прогнозираната загуба от 8,45 млрд. долара. Ръстът се дължи на потвърждаването на плана на компанията за декарбонизация, включително увеличение на инвестициите в бизнес с въглероден отпечатък и намаление с 30-35% на вредните емисии от оперативна дейност на компанията през 2020 г.

Енергийният сектор поведе печалбите в STOXX 600, като поиндексът SXEP се повиши с 2,16%, следван от автомобилният индекс SXAP и банковият SX7P, които напреднаха съответно с 1,58% и 0,56%.

След страховито възстановяване от мартенското дъно, STOXX 600 е напреднал с близо 36% от най-ниската си стойност за годината. През последните няколко седмици обаче европейските акции се търгуват смесено на фона на опасенията от втора вълна от коронавируса, която може да забави възстановяването на икономиката.

„Икономиката се възстановява през последните няколко месеца, но остава да видим дали активността ще запази темпото си, като се има предвид геополитическата ситуация и връщането на по-стриктните ограничителни мерки на някои места“, коментира Елвин де Груут от Rabobank

До момента 57% от компаниите от STOXX 600 са представили финансовите си отчети за тримесечието, като 62% от тях са надминали очакванията на анализаторите, сочат данни на Refinitiv.

Акциите на производителя на чипове Infineon посъкпнаха с 2,86%, след като главният изпълнителен директор на компанията Райнхард Плос заяви, че „вижда ясни знаци за възстановяване в автомобилния сектор“.

Печалби на Уолстрийт

Основните американски борсови индекси започнаха месец август в зелената територия, завършвайки търговската сесия в понеделник с ръст, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones напредна с 236,08 пункта, или 0,89%, до 26 664,4 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 се повиши с 23,49 пункта, или 0,72%, до 3 294,61 пункта, достигайки най-високата си стойност от 21 февруари насам. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq регистрира нов рекорден връх, след като отчете ръст от 157,52 пункта, или 1,47%, до 10 902,8 пункта,

Технологичният сектор отново поведе ралито на пазара. Акциите на Microsoft посъкпнаха с 5,62%, след като компанията потвърди информацията, че води преговори за придобиване на приложението TikTok в САЩ. Книжката на Apple и Netflix напреднаха съответно с 2,52% и 1,99%.

„Наблюдаваме удължаване на ралито в технологичния сектор след силните финансови отчети от миналата седмица. Стойността на S&P 500 обаче е малко над тази, която смятаме за реална. Ако трябва да прогноза за бъдещето, пазарът определено може да продължи да върви нагоре, но за целта се нуждаем от по-добра видимост по отношение на икономиката и пандемията от коронавирус“, заяви Джеймс Рейгън, директор на отдела за управление на богатството на D.A. Davidson.

Пазарът бе подкрепен и от посъкпването на акциите на Eli Lilly с 1,7%, след като фармацевтичната компания съобщи, че е започнала трета фаза на тестове на LY-CoV555, експериментално лечение, което може да попречи на разпространението на вируса в домовете за възрастни хора в САЩ.

Добри новини дойдоха и от Института за управление на доставките (Institute for Supply Management – ISM), чиито индекс, измерващ промишлената активност в САЩ, достигна 54,2 пункта през юни, надминавайки прогнозите на Dow Jones за ниво от 53,8 пункта. Границата от 50 пункта разделя растежа от свиването.

Инвеститорите са доволни и от резултатите от сезона на отчетите, които надминават очакванията с рекорден темп. По данни на FactSet 84% от компаниите от S&P 500, които са представили отчетите си за тримесечието, са надминали

очакванията на анализаторите. Ако това равнище се запази, то ще е най-високото, откакто FactSet започва да води статистика през 2008 г.

Трите водещи индекса записаха 4 поредни месеца на ръст през юли, като през последния месец S&P 500 напредна с 5,5%, Nasdaq – с 6%, а Dow – с 2,4%

Ръст в Азия

Основните индекси на борсите в Азиатско-тихоокеанския регион записаха предимно повишения във вторник, следвайки ръста на Уолстрийт, пише Маркетюч.

Водещият индекс на токийската фондова борса Nikkei 225 се повиши с 378,28 пункта, или 1,7%, до 22 573,66 пункта.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite напредна с 3,72 пункта, или 0,11%, до 3 371,69 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite се понижи с 14,94 пункта, или 0,64%, до 2 300,5 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng отчете ръст от 488,5 пункта, или 2%, до 24 946,63 пункта.

В Южна Корея индексът Kospi напредна с 28,93 пункта, или 1,29%, до 2 279,97 пункта.

Австралийският бенчмарк ASX 200 се повиши с 111,5 пункта, или 1,88%, до 6 037,6 пункта, след като австралийската централна банка обяви, че запазва паричната си политика без промяна.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно повишения. Бенчмаркът SOFIX отчете ръст от 0,33 пункта, или 0,08%, до 436,92 пункта. BGBX40 напредна с 0,10 пункта, или 0,10%, до 96,38 пункта. BGTR30 се повиши с 0,57 пункта, или 0,12%, до 468,41 пункта. BGREIT отчете спад от 0,14 пункта, или 0,11%, до 130,66 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ Иван Нейков: Правителството сърба попарата си

"Давам ви пари, за да сте по-добре". Така бившият социален министър Иван Нейков коментира в сутрешния блок на БНТ решението на правителството за отпускането на допълнителни пари в различните сфери, което кабинетът прави през последните дни.

По думите на експерта обаче това са харчове, а не конкретни мерки за справяне с кризата от COVID-19. "Правителството само сърба попарата от това, което не направи. Няма на кого да се сърди", каза Нейков и допълни, че е имало липса на реформи.

Нейков е убеден, че зад тези пари не стои очакване, че нещо трайно ще се промени.

Икономистът Красен Станчев, който също присъства в студиото на БНТ отправи критика към предприетите действия на правителството. "Правителството на България има около 10% от БВП резерв. Тези средства трябва да се съсредоточат към рисковите групи от хора", отчете Станчев.

До момента се създадоха стимули да отидеш и да се помолиш. Сега се създават стимули да отидеш и да поискаш повече. По схемата 60/40 запазването на доход е някъде 420 лв. на месец, поясни Станчев.

Той посочи, че има не обмисляне на нещата и има предпоставка за създаване на трайно безработни. Ако се продължава така, парите ще свършат. От друга стана, икономиката се държи добре, каза още икономистът.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Блокирани кръстовища в София и Варна. На живо - готови ли са протестиращите да преместят палатките?;
- Протести и обществени нагласи. Какво показват проучванията на социолозите?;
- Какви резултати ще дадат антикризисните мерки на правителството - пресмятат икономистите;
- Ще има ли българска ваксина срещу коронавируса? Последна информация от учените от БАН;
- На живо от Варна: Кой ще се грижите за възрастните хора заразени с коронавирус в старческия дом в града?;

БТВ, "Тази сутрин"

- След обвиненията за зависимости в БСП. Кирил Добрев отговаря на Румен Овчаров;
- Защо се увеличават с 30 процента заплатите на част от чиновниците. В студиото Александър Иванов от ГЕРБ и проф. Румен Гечев от БСП;
- На живо от Росенец. Свободен ли е достъпът до брега?;
- Справя ли се полицията с охраната на протестите? Коментар на ген. Атанас Атанасов;
- 6 лева за плаж на „Русалка“. Законна ли е таксата?;
- Летни премиери в Народния театър. Гост директорът Мариус Донкин;

Нова телевизия, „Здравей България“

- Ще връщат ли болниците пациенти с коронавирус? В студиото - новият здравен министър проф. д-р Костадин Ангелов;
- Защо болен с пневмония е изпращан от Силистра в Шумен? Как се стигна до агресия срещу медик?;
- Шофьор блъсна 3-годишно дете извън пътното платно и избяга. На живо от Червен бряг - кой е извършителят?;
- Какво ще е съдбата на малтретираното от майка си дете от Перник? Ще го върнат ли обратно при родителите му?;
- Осъдиха Медицинския университет в София. Говори отхвърленият онкоболен кандидат за асистент;
- Мистериозно изчезнали котки. Кой лови с капан домашните любимци на съседите си?;
- Протест срещу Ковид-хотел. Къде трябва да се настаняват заразените туристи?;
- Расте броят на заразените с COVID-19 в Гърция. Ще се отрази ли това на почиващите там българи?

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа** - И останки от ВИС-2 се снимат на протеста;
- в. Труд** - Заплитат аферата "Машинно гласуване";
- в. Телеграф** - Короната събуди измамата продажба-кражба;
- в. Монитор** - Вузове губят хиляди от вафли и кафета;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа** - Борисов стяга ГЕРБ - обявява докога ще е премиер пред 5000 активисти в София;
- в. 24 часа** - Обявиха спад на заразата след рекордните 16 починали, пак пускат фенове на стадиона;
- в. Труд** - Вдигат заплатите на депутати зад гърба им;
- в. Труд** - Разравят гробища за пестициди;
- в. Телеграф** - Пинокио мълчи за палата на Прокопиев;
- в. Телеграф** - Европа ни праща указания за учениците в кризата;
- в. Монитор** - 19 млн. лв. инжекция за градинарите и лозарите;
- в. Монитор** - COVID-19 удвои жалбите, свързани с пътувания;

Водещи интервюта

- в. 24 часа** - Цветелин Цеков, бивш съпруг на прегазената край Созопол Юлия Ангелова: Шофьорът на такси, зарязал Юлия на пътя, крие нещо. Защо иначе се оправдава, че не била негов тип?;
- в. Труд** - Андрей Аспарухов, синът на Гунди, пред "Труд": "Левски" може да се издържа от дарения;
- в. Телеграф** - Доц. д-р Пенка Петрова, директор на Института по микробиология към БАН: Готови сме да тестваме COVID ваксината върху животни;
- в. Монитор** - Костадин Костадинов, председател на Националната асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ): За 10 години фермерите скочиха над 2 пъти;

Водещи анализи

- в. 24 часа** - На път сме да пропаднем в двойна криза + риск от нов локдаун;
- в. Труд** - Коронавирусът пренареди света;
- в. Телеграф** - Приоритетите по време на пандемия;
- в. Монитор** - Офертите лъскави, а жалбите растат.

✓ Предстоящи събития в страната на 05 август

София

- От 09.30 часа Българска търговско-промишлена палата ще проведе онлайн пресконференция на тема годишното издание „BULGARIA IN FIGURES®България“.
- От 10.00 часа чрез видеоконферентна връзка ще се проведе редовно правителствено заседание.
- От 12.00 часа в София Тех Парк ще се проведе Национална конференция на ПП ГЕРБ. Пред участниците в конференцията ще говори и председателят на партията и министър-председател на България Бойко Борисов.
- От 19.00 часа в двора на Националния политехнически музей ще се състои концерт на открито.

Благоевград

- От 12.00 часа в зала „22 септември“ кметът инж. Румен Томов организира среща с Негово Високопреосвещенство Неврокопския митрополит Серафим във връзка с построяване на православен храм.

Бургас

- От 17.00 часа с кулинарна демонстрация ще започне програмата на фестивала Street Food & Music Festival.

Добрич./ село Езерец

- От 20.00 часа в село Езерец ще се състои концертът „Джаз до морето“

Ловеч

- От 10.00 часа в града ще се проведе събитие от серията открити приемни на тема „Възможности по ПРСР и ОП“.

Монтана

- От 19.00 часа в Драматичния театър ще се състои предпремиерата на постановката „Женско царство“.

Пловдив

- От 10.00 часа в Дома на културата ще се проведе заседание на Общинския съвет.
- От 20.00 часа пред уиски бар „СандъкЪ“ в „Капана“ ще се състои концерт на музикална школа Арт Войс Център.

Рила

- От 10.00 часа пред Туристическото дружество ще се проведе събитие от информационната кампания за популяризиране на дейностите по проекта за проектиране и изграждане на инсталация за предварително

третиране на битови отпадъци и компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и зелени отпадъци на регион Благоевград, включващ общини Благоевград, Симитли, Рила, Кочериново и Бобошево“.

Стара Загора

- От 10.00 часа в детския отдел на библиотека „Родина“ ще се проведат занимания за деца от инициативата „Лято в библиотеката“.
- От 10.00 часа в Регионалния исторически музей ще се проведат летни занимания на тема „Професията – Реставратор“.

Търговище

- От 10.00 часа в Регионална библиотека „Петър Стъпов“ ще се проведе Инициативата „Литературно утро“.
- От 17.30 часа в Художествена галерия „Никола Маринов“ Ще бъдат представени творби от Международни пленери за акварел „Никола Маринов“ – Търговище.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966>

В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.